

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

“Black Sea Women Entrepreneurship Connection – Empowering Women
through Tourism”

**ԴԱՍԸՆԹԱՑ 1. ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆՆ
ՈՒՂԿԱԾ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

**ՄՈԴՈՒԼ 2. ԻՆՉՊԵՍ ՍՏԵՂԾԵԼ
ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐ ԵՎ
ՆՈՐԱՐԱՐԱԿԱՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ
ԱՐՏԱՑՈԼՈՒՄ ԵՆ ՏԵՂԱՅԻՆ
ԲՆՈՒԹԱԳԻՐՆԵՐԸ ԵՎ ՈՐՈՆՔ
ՀԱՍՑԵԱԳՐՈՒՄ ԵՆ ՏԵՂԻ ԿԱՐԻՔՆԵՐԸ**

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Այս դասընթացում մենք կկենտրոնանանք հետևյալի վրա.

- Չբոսաշրջության քաղաքականության նպատակները
- Չբոսաշրջության քաղաքականության նպատակներին հասնելու և նպատակներին մոտենալու գործողությունները

Դասընթացի ավարտին մասնակիցները կիմանան, թե

- ինչ է կայուն զբոսաշրջությունը և ինչպես է այն նպաստում տեղական բարգավաճմանը
- Ինչպես է այն ընդլայնում մշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային երկխոսությունը
- ինչպես ապահովել կայուն, պատասխանատու և համընդհանուր հասանելի զբոսաշրջություն
- Հասկանալ տուրիստական ապրանքների և զբոսաշրջության շուկաների դիվերսիֆիկացիան և ինչպես ամրապնդել և բարձրացնել մրցունակությունը
- Որո՞նք են զբոսաշրջության ոլորտի հզորության ամրապնդման ուղղիչ գործողությունները
- Ո՞ւմ է պետք ապահովել զբոսաշրջային ուղղությունների և ձեռնարկությունների կենսունակությունը
- Ինչու է մեզ անհրաժեշտ նոր նորարարական արտադրանքի մշակում և նպատակային և արդյունավետ շուկայավարում և առաջխաղացում
- Որքանո՞վ է կարևոր այցելուների համար անվտանգ, գոհացուցիչ և բավարար փորձը և ինչպես է զբոսաշրջությունն օգուտ տալիս հյուրընկալող համայնքներին

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Ինչ է կայուն զբոսաշրջությունը

Համաձայն Չբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության (ՉՀԿ)՝ կայուն զբոսաշրջությունը «զբոսաշրջություն է, որը լիովին հաշվի է առնում իր ընթացիկ և ապագա տնտեսական, սոցիալական և բնապահպանական ազդեցությունները՝ հաշվի առնելով այցելուների, արդյունաբերության, շրջակա միջավայրի և հյուրընկալող համայնքների կարիքները»:

Կայուն զբոսաշրջությունը պետք է.

- Ռացիոնալ օգտագործի շրջակա միջավայրի ռեսուրսները, որոնք չափազանց կարևոր են զբոսաշրջության զարգացման համար՝ պահպանելով կենսական էկոլոգիական գործընթացները և նպաստելով բնական ժառանգության և կենսաբազմազանության պահպանմանը:
- Հարգի հյուրընկալող համայնքների սոցիալ-մշակութային իսկությունը, պահպանի նրանց մշակութային ժառանգությունն ու ավանդական արժեքները և նպաստի միջմշակութային փոխըմբռնմանը և հանդուրժողականությանը:
- Ապահովի երկարաժամկետ տնտեսական կենսունակությունը՝ բոլոր շահագրգիռ կողմերին ապահովելով արդարացի սոցիալ-տնտեսական օգուտներ, ինչպիսիք են կայուն զբաղվածությունը և եկամուտ ստանալու հնարավորությունները:

WHAT IS
SUSTAINABLE TOURISM?

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

- Լայն մասնակցության և կոնսենսուսի ձևավորում ապահովելու համար զբոսաշրջության կայուն զարգացումը պահանջում է բոլոր շահագրգիռ կողմերի տեղեկացված մասնակցությունը
- Կայուն զբոսաշրջությունը պետք է նաև պահպանի զբոսաշրջիկների բավարարվածության բարձր մակարդակը և զբոսաշրջիկներին ապահովի բովանդակալից փորձ՝ բարձրացնելով կայունության խնդիրների վերաբերյալ նրանց իրազեկությունը և նրանց շրջանում խթանելով կայուն զբոսաշրջային պրակտիկաները
- Կայուն տնտեսական զարգացումը սահմանվում է որպես զարգացում, որը չի վնասում կամ չի ազդում ապագա սերունդների կարիքների վրա
- Այն փորձում է բավարարել մարդկանց կարիքները, բայց այնպես, որ պահպանի բնական ռեսուրսները և շրջակա միջավայրը

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Նպաստել տեղական բարգավաճմանը, սոցիալական հավասարությանը և աշխատանքի որակի ամրապնդմանը

- **Զբոսաշրջությունից եկամուտը**, որպես երկրի տնտեսական աճի և զարգացման կարևոր բաղադրիչ, ունի ներուժ՝ օգտագործվելու հասարակության ինչպես տնտեսական, այնպես էլ սոցիալական բարօրության համար: Զբոսաշրջությունից ստացված դրամական մուտքերը կարող են օգտագործվել այնպիսի կարևոր խնդիրների լուծման համար, ինչպիսիք են ենթակառուցվածքների բացակայությունը, զբաղվածության ցածր մակարդակը կամ աղքատությունը՝ ռեսուրսները ներդնելով տեղական համայնքների համար հնարավորությունների ստեղծմանը:
- **Զբաղվածության հնարավորություններ.** զբոսաշրջության ծառայությունները և արտադրանքը կարող են հմուտ աշխատողներին հնարավորություններ տալ ցուցադրելու իրենց կարողությունները՝ ոգեշնչելով նոր բիզնես ձեռնարկումներ և բովանդակալից աշխատանքի միջոցով ճանապարհ հարթելով արտադրողականության բարձրացման համար
- **Աղքատության կրճատմանը և տեղական զարգացմանը** կարելի է հասնել զբոսաշրջության միջոցով

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Մշակութային բազմազանության և միջմշակութային երկխոսության ամրապնդում՝ նպաստելով մշակութային ժառանգության պահպանմանն ու զարգացմանը

- Չբուսաշրջությունը միջազգային հարաբերությունները բարելավելու ներուժ ունի
- Որպես արդյունաբերություն՝ այն բազմաթիվ հնարավորություններ է ընձեռում հրավիրելու այցելուներին ամբողջ աշխարհից՝ նոր մշակույթների հետ ծանոթանալու համար

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Տեղական ավանդույթների, ժառանգության և հեղինակության արժեքներում և հարգանք՝ նպաստելով միջազգային փոխըմբռնմանը և խաղաղությանը

1. Չբուսաշրջությունը նպաստում է տարբեր երկրների մարդկանց միջև միջմշակութային փոխգործակցությանը, ինչը նպաստում է ավելի լավ փոխըմբռնման և խաղաղ հարաբերությունների զարգացմանը
2. Չբուսաշրջիկները հասկանում և գնահատում են մշակույթը, հուշարձանները, երաժշտությունը, խոհանոցը և այլ գործոններ, որոնք էական ազդեցություն ունեն
3. Չբուսաշրջությունը միավորում է տարբեր մշակույթների և տարածաշրջանների մարդկանց՝ խթանելով ավելի մեծ փոխըմբռնումը
4. Չբուսաշրջության գործունեությունը պետք է իրականացվի հյուրընկալող տարածաշրջանների և երկրների առանձնահատկություններին և ավանդույթներին, ինչպես նաև նրանց օրենքներին, գործելակերպին և սովորույթներին համապատասխան՝ ինչպես ընդունող երկրներին և համայնքներին, այնպես էլ զբոսաշրջիկներին օգուտ բերելու համար

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Կայուն, պատասխանատու և համընդհանուր հասանելի զբոսաշրջության ապահովում

Պատասխանատու զբոսաշրջությունը սահմանվում է որպես զբոսաշրջություն, որը հարգում է զբոսաշրջության վայրի շրջակա միջավայրը, համայնքը և մշակույթը:

Ինչպե՞ս զբոսաշրջիկները կարող են ապահովել կայուն և պատասխանատու զբոսաշրջության խթանումը.

1. Աջակցել համայնքի վրա հիմնված զբոսաշրջությանը և նախաձեռնություններին:
2. Հարգել տեղի բնակչության գործելակերպը:
3. Փորձել նվազեցնել նրանց ածխածնի արտանետումները:
4. Ժառանգության վայրերի խնամք.
5. ճանապարհորդության մեջ ներառել կայուն զբոսաշրջության այլընտրանքներ.

Հասանելի զբոսաշրջության նպատակն է այնպես անել, որ բոլորը իրենց ընդունված զգան, այդ թվում՝ երեխաների, հաշմանդամություն ունեցող անձանց և տարեցների հետ ճանապարհորդողները

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Զբոսաշրջային ապրանքների և զբոսաշրջային շուկաների դիվերսիֆիկացում

Զբոսաշրջության դիվերսիֆիկացիան ապահովում է փորձառության բազմազան և հարմարեցված արտադրանք դեստինացիայի պլանավորման և նախագծման ճկունություն և մրցունակություն՝ ստեղծելով ավելի շատ փոխընկերություններ սիներգիաներ:

Զբոսաշրջային ապրանքի դիվերսիֆիկացիայի եղանակներն են.

- Վերափաթեթավորում
- Անվանափոխում
- Չափը փոխել
- Գնի փոփոխություն
- Ապրանքանիշի ընդլայնումներ
- Ապրանքի ընդլայնումներ

Common borders. Common solutions.

Մրցունակության ամրապնդում և բարձրացում

Բիզնեսում մրցունակությունը վերաբերում է ընկերության կարողությանը՝ հավասարակշռելու իրենց արտադրանքի և ծառայությունների գինը որակի հետ՝ հաճախորդներին հնարավորինս լավագույն փորձը ապահովելու համար:

Բիզնեսի մրցունակությունը կարելի է բաժանել երկու կատեգորիայի.

1. Գների մրցունակություն. Գների մրցունակությունը վերաբերում է մի իրավիճակի, երբ ընկերությունը կարող է պահպանել իր ապրանքների կամ ծառայությունների որակը, մինչդեռ դրանք ավելի ցածր գներ ունենան, քան մրցակիցները:

2. Կառուցվածքային մրցունակությունը վերաբերում է իրավիճակին, երբ ընկերությունը կարող է պահպանել ավելի բարձր վաճառքներ կամ հաճախորդների հավատարմություն, քան մրցակիցները՝ անկախ նրանց առաջարկած գներից:

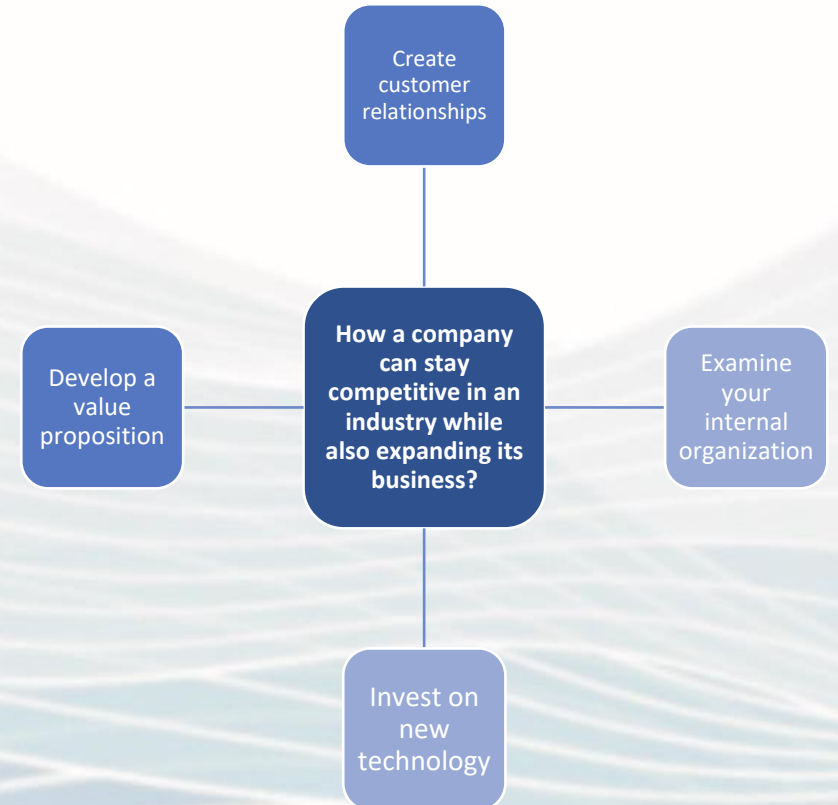
Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Ինչո՞ւ է մրցունակությունը կարևոր ընկերության համար

1. այն դրդում է բիզնեսին և նրա մրցակիցներին շարունակել զարգանալ որոշակի ոլորտում և դրանից դուրս
2. Բիզնեսի մրցունակությունը կարող է հանգեցնել նորարարական նոր ապրանքների և տեխնոլոգիաների զարգացմանը, որոնք օգուտ են բերում սպառողներին, մինչդեռ դա օգնում է ընկերության կայունությանը
3. Մրցակցությունը նաև դրդում է ձեռնարկություններին բարելավել իրենց ապրանքների և ծառայությունների որակը՝ ավելի շատ հաճախորդներ ներգրավելու և շուկայի իրենց մասնաբաժինը ընդլայնելու համար

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Զբոսաշրջության ոլորտի հզորության ամրապնդման ուղղիչ գործողություններ

- Զբոսաշրջությունը և ճանապարհորդությունը կպահանջեն նորարարություն և համագործակցություն՝ իրենց հզորությունն ամրապնդելու համար:
- Պլանավորումը պետք է իրականացվի ավելի արդյունավետ՝ ներգրավելով կառավարությունը, մասնավոր հատվածը, քաղաքացիական հասարակությունը և այլ գործընկերներ՝ միաժամանակ նախապատրաստվելով բիզնես մոդելների և կառավարման կառույցների փոփոխությանը նոր և տարբեր պահանջարկը բավարարելու համար:
- Զբոսաշրջության ոլորտի հզորությունն ամրապնդելու համար բիզնեսները պետք է ավելի շատ շեշտեն տեխնոլոգիաների կարևորությունը
- Տեխնոլոգիան կշարունակի աճող դեր խաղալ երկարատև զբոսաշրջության մեջ, քանի որ ավելի շատ աշխատողներ փնտրում են հեռավոր և հեռահար աշխատանքի տարբերակներ.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Չբոսաշրջային ուղղությունների և ձեռնարկությունների կենսունակության ապահովում

- Չբոսաշրջության քաղաքականությունը վերջին տասնամյակների ընթացքում շեշտը դրել է զբոսաշրջիկների ներգրավման վրա և առավելագույնի հասցրել զբոսաշրջության դրական ազդեցությունը զբաղվածության և եկամտի առումով՝ շեշտը դնելով շուկայավարման և զբոսաշրջության խթանման վրա

- Մեր օրերում «դեստինացիայի կառավարումը» դիտվում է որպես քաղաքականության թեմա

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Զբոսաշրջության ռեսուրսների գույքագրում, նոր, նորարարական արտադրանքի մշակում և դիվերսիֆիկացում

- Զբոսաշրջության արտադրանքի զարգացումը ենթադրում է նոր և նորարարական ապրանքների, փորձի և ծառայությունների ներմուծում շուկա՝ զբոսաշրջիկների կողմից գնման համար:
- Ապրանքանիշի համար ձեռնտու է նոր կամ նորարարական արտադրանք մշակելիս մանրակրկիտ հասկանալ հետևյալը.
 - ❖ Ընթացիկ շուկայի միտումները
 - ❖ Ճանապարհորդների տեսակները
 - ❖ Մոտիվացիաներ
 - ❖ Արժեքներ

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Նպատակային և արդյունավետ մարքեթինգի և առաջխաղացման ապահովում

- Բիզնեսները պետք է հստակեցնեն թիրախային լսարանը, որպեսզի կարողանան ավելի արդյունավետ բաշխել դրա մարքեթինգային բյուջեն:
- Ժամանակի ներդրումը մարքեթինգային արշավի ուսումնասիրության և պլանավորման մեջ ամրապնդում է հարաբերությունները և մեծացնում հաճախորդների ներգրավվածությունը
- Ընկերությունը պետք է հստակ և հետևողական ուղերձ ունենա իր բրենդինգում:

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Ապահով, գոհացուցիչ և կատարյալ փորձի ապահովում այցելուների համար

Ապահովությունն ու անվտանգությունը բարձրորակ զբոսաշրջային ծառայությունների մատուցման կարևորագույն բաղադրիչներն են

- Զբոսաշրջիկների մեծ մասն ընտրում է իրենց ուղղությունները ոչ միայն գնի և նպատակակետի իմիջի հիման վրա, այլ ամենակարևորը՝ անձնական ապահովության և անվտանգության նկատառումներով
- շատ կարևոր է վերապատրաստել բոլոր աշխատակիցներին՝ ուշադիր պլանավորելու և օգտագործելու իրազեկման և կանխարգելիչ միջոցների բարձրացումը, որոնք կարող են օգնել նվազագույնի հասցնել բացասական հետևանքները
- Կախված իրենց գոհունակության/դժգոհության մակարդակից՝ զբոսաշրջիկները կարող են կամ վերադառնալ տվյալ վայր, կամ այլ ուղղություն խորհուրդ տալ իրենց մտերիմներին
- Բերանացի մարքեթինգն ավելի արդյունավետ է շատ բիզնեսներում և դեստինացիաներում՝ շահույթը մեծացնելու համար, քան գովազդային գործողությունները

#SAFETRAVELS

**Safe
travels**

approved by

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Զբոսաշրջության սոցիալական և տնտեսական օգուտների համատարած բաշխում հյուրընկալող համայնքներում

- Երբ խոսքը վերաբերում է զբոսաշրջության օգուտները բաշխելուն, ներգրավվածությունը պետք է առաջնային լինի հավասարությունից:
- Նպատակն է որոշել, թե ինչպես զբոսաշրջային օգուտների բաշխումը կարող է թույլ տալ ավելի շատ մարդկանց օգտվել զբոսաշրջությունից և ունենալ ավելի ուժեղ ներգրավվածություն:
- Ներգրավվածության ավելի բարձր մակարդակը կարող է հանգեցնել ավելի մեծ հաջողության զբոսաշրջության օգտագործման մեջ՝ տեղական մշակույթն ու ժառանգությունը պահպանելու համար:

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

- Չբոսաշրջությունը կարող է ունենալ տարբեր ազդեցություններ սոցիալական և մշակութային ասպեկտների վրա:
- Չբոսաշրջիկները պետք է զգայուն լինեն տեղական նորմերի, ավանդույթների և չափանիշների նկատմամբ
- երկրի համար զբոսաշրջության հիմնական տնտեսական օգուտն այն է, որ այն աշխատատեղեր է ստեղծում և եկամուտներ է ստեղծում միջազգային, ազգային, տարածաշրջանային և տեղական մակարդակներում:
- Չբոսաշրջությունը կարող է խթանել տարածաշրջանային և տեղական տնտեսությունները՝ գումարներ բերելով քաղաքային և գյուղական վայրեր, խթանելով նոր բիզնես ձեռնարկումները

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Ստորև կարող ենք նշել որոշ ոլորտներ, որտեղ կարող են օգուտ քաղել հյուրընկալող համայնքները.

1. Տեղական համայնքները կարող են շփվել տարբեր ծագման մարդկանց հետ, ինչը կարող է հանգեցնել զբոսաշրջիկների օրինակների արդյունքում բարելավված ապրելակերպի և վարքագծի զարգացմանը այդ համայնքում:
2. Տեղացիների կյանքը կարող է բարելավվել ավելի լավ հարմարություններով, ծառայություններով և ենթակառուցվածքներով (որոնք ստեղծվել են զբոսաշրջության նպատակով), որոնք կարող են հանգեցնել կրթության, առողջապահական ինսամքի, աշխատանքի հնարավորությունների և եկամուտների բարելավմանը:
3. Բնակիչներին տրամադրվում են ավելի շատ մշակութային և սոցիալական միջոցառումներ, ինչպիսիք են ժամանցային միջոցառումները կամ ցուցահանդեսները:
4. Տարածքի տեղական մշակութային պատմության պահպանում և վերականգնում, ներառյալ արհեստները, ճարտարապետական ավանդույթները և նախնիների ժառանգությունը:
5. Աշխատանքի նպատակով մարդկանց արտագաղթը գյուղերից քաղաք կարող է կանխվել զբոսաշրջության ոլորտում ստեղծված հնարավորությունների շնորհիվ:

Project funded by
EUROPEAN UNION

Common borders. Common solutions.

Շնորհակալություն

Հարցեր

